

KÖNYVTÁRI FIGYELŐ

SZEMLE

KIADIA

AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

12. évfolyam

1966

5 - 6. szám.

A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI PÁLYÁZAT EREDMÉNYEI 1966-BAN

Az Országos Könyvtári és Dokumentációs Tanács Könyvtártudományi és Kiadványi Szakbizottsága keretében alakított bírálóbizottság -a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztályával egyetértve- az 1966-os évre kiírt könyvtártudományi pályázatra beérkezett dolgozatokkal kapcsolatban az alábbiak közlésére kérte fel a Könyvtári Figyelőt:

"A Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztálya 1966-ban negyedik alkalommal hirdetett nyilvános, jelíges pályázatot olyan fontos témakörök kidolgozására, amelyek a magyar könyvtárügy előtt álló feladatok sikeres megoldása, továbbá a gyakorlati könyvtári munka elméleti megalapozása szempontjából időszerűek.

A könyvtártudományi pályázatoktól, első alkalommal történt meghirdetésükkor, könyvtárügyünk irányító szervei és vezető személyei az alábbi célok elérését remélték: spontán, egyéni kutatási témaválasztás helyett tudománypolitikai irányítást, valamint a fontos és aktuális témák kidolgozására való serkentést.

Az immár negyedik ízben elbírált pályaművek alapján megállapítható, hogy e célkitűzés megalapozottnak és reálisnak bizonyult. A pályázatok tudománypolitikai irányító jelentősége és serkentő hatása megmutatkozik már az irántuk széles körben megnyilvánuló és fokozódó érdeklődésben is. A pályázók száma a négy év során lényegében évről-évre emelkedett: 1963-ban 5, 1964-ben 8, 1965-ben 17, 1966-ban pedig 16 pályamű érkezett a könyvtártudományi pályázatra. (A 16 pályamű közül 4 kollektív munka eredménye: ezeket 2-2 szerző készítette.) A pályaművek számának növekedése mellett szembevetendő, hogy a pályázók könyvtárpolitikai és könyvtárügyi szempontból egyre aktuálisabb, fontosabb és

közérdekűbb témák kidolgozására vállalkoztak. Néhány közülük uttőro jelentőségi, s ezeknek az eredményei kellő továbbmunkálás után feltétlenül alkalmazandók a gyakorlatban is.

Az idei pályázatra beérkezett pályamunkák közül 6 foglalkozik a közművelődési könyvtárak állománygyarapítási problémáinak és olvasói igényeinek elemzésével, 4 különböző szakkönyvtárak külföldi könyvgyarapodását vizsgálja, 2 a könyvtári munka ill. egyes munkafolyamatok gazdaságosságát és időigényességét elemzi, 2 a bejáró munkások könyvtári ellátottságával és művelődési lehetőségeivel, 1 pedig a könyvtári munka technikai fejlesztésével foglalkozik. (Egy pályamű nem felelt meg a pályázati feltételeknek, érdemi elbírálására nem kerülhetett sor.) - A dolgozatok színvonala minőségileg is emelkedést mutat. Általában megállapítható, hogy a pályamunkák kiterjedt és széleskörű anyaggyűjtésen alapulnak, legtöbbjük alaposan és árnyaltan elemzi, módszeresen - s nem egy közülük - igen színvonalas értekező stílusban dolgozza fel az összegyűjtött anyagot.

A fentiekben körvonalazott eredmények mellett azonban szinte valamennyi munkának vannak negatívumai. A feldolgozott témaköröknek általában nagy a külföldi irodalmuk. E témák szerte a világon az érdeklődés előterében állnak, önálló művek és főként szakfolyóiratcikkek egész sora foglalkozik velük. Ugyanakkor a pályázók e külföldi publikációkban napvilágot látott eredményeket nem, vagy alig veszik figyelembe. Kívánnivalót hagynak hátra továbbá a dolgozatok filológiai szempontból is (jegyzetapparátus, hivatkozások). A pályaműveket azonban nem a hiányosságaikkal, hanem eredményeikkel lehet érdemlegesen jellemezni.

Az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács Könyvtártudományi és Kiadványi Szakbizottsága 1966. december 9-i ülésén - a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztályával egyetértésben összeállított négy tagu bíráló bizottság jelentését és javaslatait megtárgyalva - értékelte és bírálta el a beérkezett pályamunkákat. A Szakbizottság javaslata alapján a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztálya az alábbi pályamunkákat díjazta: és részesítette dicséretben:

I. díj: 5000.- Ft.:

Urbánné Horváth Julia és Urbán László (KMK): A kalkulációs elemzések szerepe a közművelődési könyvtárak igazgatásában. - Jelige: Kost was Kost; és

Bereczky László (KMK): A magyar könyvtárak társadalomtudományi és humán könyvgyarapodása. - Jelige: 0/3, 7/9.

II. díj: 3000.- Ft.:

Polonyi Péter (FSZEK) és Sárdy Péter (MTA Matematikai Kutató Intézete): A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár olvasóinak ellátottsága, könyvállományának kihasználtsága a második ötéves terv időszakában. (1961-1965.) - Jelige: Optimalizáció.

III. díj: 2000.- Ft.:

Varga Béla (Veszprém, Megyei Könyvtár): Az Ajka környéki bejáró üzemi munkások kulturális helyzetéről. - Jelige: Ajka; és

Horváth Géza és Mészáros Antal (Tatabánya, Megyei Könyvtár): A közművelődési könyvtárakban jelentkező olvasó igények vizsgálata. A KISZ korosztályu fiatalok olvasásának elemzése Komárom megyében. - Jelige: KISZ 65.

Megosztott III. díj: 1000-1000.- Ft.:

Szepesi Zoltánné (OOKDK): A hazai orvostudományi kutatás és gyógyítás ellátottsága szakirodalommal. - Jelige: 18.896; és